

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การปฏิบัติการและการควบคุม และแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ซึ่งผลจากการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยที่เหมาะสมต่อไป

การวิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย เป็น 2 ระยะ ดังนี้

1. การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยและแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย โดยศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคเดลฟาย

2. การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยและแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

2.1 การพิจารณาความเหมาะสมการนำรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยและแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยไปใช้ปฏิบัติ โดยผู้ที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานหน่วยงานทางกีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ

2.2 การพิจารณาความเหมาะสมตามหลักทฤษฎีและหลักวิชาการของการนำรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยและแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยไปใช้ปฏิบัติ โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานและด้านการปฏิบัติงานหน่วยงานทางกีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ

สรุปผล

ผลการวิจัย พบว่าการนำรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยและแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยไปใช้ปฏิบัติขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละมหาวิทยาลัย ดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การปฏิบัติการและการควบคุม และแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

1. รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ด้านการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการวางแผน มีสาระสำคัญคือ สำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกิจกรรมกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการในปีที่ผ่านมาเพื่อจัดทำเป็นข้อมูลเบื้องต้น มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับข้อมูลด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชน มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและวัตถุประสงค์การดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน มีการกำหนดยุทธศาสตร์ การดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนงาน การพัฒนามหาวิทยาลัย สถาบันวิทยาลัย ผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีการกำหนดนโยบายและให้การสนับสนุนการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย มีการกำหนดแผนงานการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนไว้ในแผน การพัฒนามหาวิทยาลัยทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน มีแผนงานการจัดงบประมาณการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ประจำปีสำหรับการ จัดซื้ออุปกรณ์กีฬา อุปกรณ์การออกกำลังกายที่ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อความต้องการของนิสิตตลอดจนงบประมาณการพัฒนาและปรับปรุงอาคารสถานที่ที่เหมาะสมให้อยู่ในสภาพใช้งานและปลอดภัย มีการกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย มีการกำหนดแผนปฏิบัติงานและโครงการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยไว้อย่างชัดเจน มีขั้นตอนวิธีการประเมินผลและกำกับดูแลการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเป็นระยะๆ และต่อเนื่องจนสิ้นสุดการดำเนินงาน

2. รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ด้านการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดองค์การ มีสาระสำคัญคือ มีการจัดทำแผนภูมิโครงสร้าง การปฏิบัติงานภายในมหาวิทยาลัย โดยแสดงให้เห็นถึงลำดับชั้นการบังคับบัญชาและกำหนดความรับผิดชอบขอบเขต การทำงานของคณะกรรมการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย มีคณะกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย มีคณะกรรมการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย เปิดโอกาสให้นิสิต/ นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัครปฏิบัติงานในชมรมกีฬาเพื่อสนับสนุนกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย จัดตั้งชมรมกีฬาและสถานที่ทำงาน โดยให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดตั้งชมรมกีฬาในมหาวิทยาลัย มีคณะกรรมการประเมินผลการจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติงานและโครงการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย โดยมีขั้นตอนและวิธีการประเมินผลเป็นระยะ และต่อเนื่องจนสิ้นสุดการดำเนินงาน มีการจัดทำระเบียบ ข้อบังคับและคู่มือการปฏิบัติงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย มีการจัดเตรียมสถานที่ทำงาน วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในสำนักงานสำหรับใช้ปฏิบัติงานกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย

3. รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ด้านการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการปฏิบัติการ มีสาระสำคัญคือ จัดทำเว็บไซต์กีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยรวมทั้งการประชาสัมพันธ์ในหลากหลายรูปแบบอย่างทั่วถึงเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นิสิต/ นักศึกษาเกิดความสนใจและเห็นคุณค่าจากผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างค่อเนื่อง โครงการกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยมีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานอย่างชัดเจน การดำเนินงานสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม มีขั้นตอนการสั่งการและการติดต่อสื่อสารภายในองค์กรอย่างชัดเจน มีการจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัยได้เข้าใจถึงนโยบายและวัตถุประสงค์ของกีฬาเพื่อมวลชนอย่างชัดเจน มีการฝึกอบรมและสัมมนาบุคลากร ผู้นำด้านกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการอย่างค่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการให้บริการ มีการจัดทำประกาศของมหาวิทยาลัยเพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติร่วมกันของกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย มีการติดตามผลประเมินผลและกำกับดูแลระหว่างการทำงานและสิ้นสุดการดำเนินงานของกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเพื่อนำข้อมูลไปใช้กับการปรับปรุงในครั้งต่อไป

4. รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ด้านการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการควบคุม มีสาระสำคัญคือ มีระบบ วิธีการติดตาม ตรวจสอบ และแนวทางการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ มีคณะกรรมการ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของชมรมกีฬาในการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ มีการเปรียบเทียบและการประเมินผลการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัย มีการสรุปผลการดำเนินงานเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนงานในปีต่อ ๆ ไป มีการรายงานผลการปฏิบัติงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเป็นปัจจุบันในสื่อต่าง ๆ

5. แนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย มีสาระสำคัญคือ กีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นิสิต/ นักศึกษามีส่วนร่วมในการเป็นผู้เล่น ผู้ชมและร่วมเชียร์เพื่อความสนุกสนาน กิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนที่จัดให้แก่ นิสิต/ นักศึกษา เน้นการแสดงออกด้านความมีน้ำใจนักกีฬาการส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพดีทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม การจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยต้องจัดให้มีความหลากหลายและจัดให้เหมาะสมกับสภาพร่างกายของนิสิต/ นักศึกษาการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย เป็นกิจกรรมที่นิสิต/ นักศึกษาทุกคนสามารถเข้าร่วมได้ การจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ต้องคำนึงถึงเพศและวัยของนิสิต/ นักศึกษาที่กำลังศึกษา กิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยก่อให้เกิดประโยชน์ด้านมนุษยสัมพันธ์ ค่านิยมและทัศนคติที่ดี การจัด

กิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยต้องจัดกิจกรรมไปพร้อมกับการจัดการแข่งขันกีฬา ลักษณะของกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยได้แก่ กีฬาสากล กีฬาพื้นบ้าน การประกวด กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬาและสุขภาพ กิจกรรมการออกกำลังกาย กิจกรรมนันทนาการหรือ กิจกรรมที่นิตินิยม การจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยมีการกำหนดช่วงเวลา และตารางการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของนิสิต/นักศึกษา ช่วงเวลาที่เหมาะสม ของการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ได้แก่ เช้า เย็น ช่วงเวลาจัดกิจกรรมของ มหาวิทยาลัย เวลารว่างจากการเรียนในแต่ละวันรวมทั้งเวลาสะดวกเหมาะสมตามวาระและ โอกาส พิเศษ โดยให้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างน้อย สัปดาห์ละ 3 วัน ๆ ละ 30 นาที กิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชน ในมหาวิทยาลัยอาจจัดให้เสร็จภายในวันเดียวหรือจัดต่อเนื่องหลายวันหรือจัดแบบเหย้าเยือน ระหว่างคณะ การจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเป็นลักษณะ โครงการต่อเนื่องตลอดปี สถานที่สำหรับจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยที่มีความเหมาะสมและมีความพร้อม ต่อการใช้งาน ได้แก่ โรงยิมส์และ/หรือลานกีฬาอเนกประสงค์ที่มีหลังคาโปร่งแสง สนามกีฬา กลางแจ้ง สวนสุขภาพ เป็นต้น อุปกรณ์ส่วนตัวของนิสิต/นักศึกษาที่ใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรม กีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความปลอดภัย อุปกรณ์กีฬา อุปกรณ์การออกกำลังกายได้มาตรฐานและเพียงพอต่อความต้องการของนิสิต/นักศึกษา รวมทั้ง การจัดทำบัญชีวัสดุอุปกรณ์เป็นปัจจุบันสามารถตรวจสอบได้และสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์สามารถ ให้บริการได้อย่างสะดวก การจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยรวมถึงกิจกรรมกีฬา ที่ไม่ต้องใช้ทักษะ ส่งเสริมให้นิสิต/นักศึกษาแสดงออกทางด้านลีลา ความสวยงามและสามารถ เข้าร่วมได้สะดวก เช่น แอโรบิคคันทันซ์ เต้น-วิ่งเพื่อสุขภาพ ฟิตเนส เป็นต้น การจัดกิจกรรม เชิดชูเกียรติ การมอบของที่ระลึกแก่ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเป็นการสร้างแรงจูงใจให้นิสิต/ นักศึกษาเพื่อการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย การจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชน ในมหาวิทยาลัยควรกำหนดไว้ในหลักสูตรในรายวิชาที่นิสิตเรียนรวมกันหลาย ๆ คณะ ได้แก่ วิชาศึกษาทั่วไปบังคับ วิชาศึกษาทั่วไปเลือก วิชาเลือกเสรี

อภิปรายผล

จากการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย และ แนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยครั้งนี้ มีผลการวิเคราะห์ที่ควรนำมา อภิปรายผล ดังนี้

การนำรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย และแนวทางการ จัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยไปใช้ปฏิบัติขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละมหาวิทยาลัย

จึงต้องมีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การปฏิบัติการและการควบคุม และแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬา เพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย

ด้านการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. การวางแผน ได้แก่ การสำรวจและรวบรวมข้อมูลการปฏิบัติงานกิจกรรมกีฬา

การออกกำลังกายและนันทนาการ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ กำหนดยุทธศาสตร์ การกำหนดนโยบาย การสนับสนุนการดำเนินงาน การกำหนดแผนงานทั้งระยะสั้นและระยะยาว การจัดงบประมาณ การจัดเตรียมอุปกรณ์กีฬา อุปกรณ์การออกกำลังกายที่ได้มาตรฐานและเพียงพอ การกำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงาน การกำหนดแผนปฏิบัติงานและโครงการดำเนินงานกีฬา เพื่อมวลชน มีขั้นตอน วิธีการประเมินผลและกำกับดูแลการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ Gulick and Urwic, (n.d. อ้างถึงใน ชงชัย สันติวงษ์, 2539) กล่าวว่า การวางแผนเป็นการคาดการณ์ในอนาคตซึ่งจะต้องคำนึงถึง นโยบายเพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นใช้มีความสอดคล้องต้องกันในการดำเนินงานการวางแผน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้ของวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมวินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคตและ กำหนดการใช้โดยถูกต้องอย่างมีเหตุผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแบบแผน โดยถูกต้อง และสมบูรณ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2548, หน้า 168) พบว่า กระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในองค์กรร่วมกันตั้งปณิธานมุ่งที่จะพัฒนาองค์การไปสู่ความสำเร็จ โดยร่วมกันระดมพลังปัญญาและแรงบันดาลใจ ด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย ขององค์การ การพัฒนาองค์การไปสู่ความสำเร็จได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารควรเป็นที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายมีหลักเกณฑ์ตามกระบวนการทางการบริหารในการกำหนดขอบเขต หน้าที่และนโยบายตามขั้นตอนต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน มีความเห็นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรเจต ไชยพันธุ์พงษ์ (2549, หน้า 84) พบว่า ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาองค์การใดก็ตามจะต้อง อาศัยผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล พร้อมทั้งจะพัฒนาเพื่อปรับปรุงองค์การให้มีความก้าวหน้า และมีความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และแนวคิดของ สมบัติ ชำรงธัญวงศ์ (2540, หน้า 48) ได้กล่าวถึง การวางแผนเป็นกระบวนการวิเคราะห์และ การตัดสินใจของผู้บริหารที่จะกำหนดวิธีการไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ให้บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การวางแผน ในองค์กรสามารถแบ่งระดับของการวางแผนออกเป็น 3 ระดับ คือ 1) การวางแผนระดับนโยบาย (Policy Planning) เป็นแผนระดับสูงสุดขององค์การ มักจะระบุแนวทางต่าง ๆ ซึ่งเป็นพื้นฐาน

ที่จะก่อให้เกิดแผนชนิดอื่น ๆ ส่วนใหญ่จะเป็นแผนระยะยาว 2) การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning) เป็นการวางแผนครอบคลุมกิจกรรมทั้งหมดขององค์การสอดคล้องกับแผนระดับนโยบาย และ 3) แผนปฏิบัติการหรือแผนดำเนินการ (Operation Plan) เป็นการวางแผนที่กำหนดจุดมุ่งหมายระยะสั้น โดยถ่ายทอดมาจากแผนกลยุทธ์ องค์ประกอบของแผนปฏิบัติการ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย กิจกรรม ขั้นตอนการปฏิบัติ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ทั้งนี้ แนวทางการพัฒนาศึกษาและการสนับสนุนศึกษาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยควรมีหน่วยงานรับผิดชอบในการนำนโยบายตามแผนพัฒนาศึกษาเพื่อมวลชนไปปฏิบัติและหน่วยงานที่รับผิดชอบจะนำนโยบายไปปรับใช้ปฏิบัติโดยจัดทำเป็นโครงการต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Mazmanian and Sabatier (1989, p. 20 อ้างถึงใน จริยา ม่วงแก้ว, 2543, หน้า 38) กล่าวถึงการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นกระบวนการนำนโยบายพื้นฐานทั่วไปมาดำเนินการให้ลุล่วงไป ดังนั้น การวางแผนกลยุทธ์ขององค์การจึงเป็นประเด็นที่สำคัญ โดยเฉพาะการกำหนดกลยุทธ์ด้านศึกษาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ถือได้ว่าเป็นยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ถ้ามหาวิทยาลัยสามารถกำหนดภารกิจไว้อย่างชัดเจน การกำหนดเป้าหมายก็สามารถกำหนดได้ภายในกรอบของภารกิจที่ได้ตกลงกันไว้ และยังสามารถกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อสะดวกต่อการหาแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมเพื่อกำหนดนโยบายและกำหนดกลยุทธ์ให้อยู่ในกรอบของนโยบายที่กำหนดไว้ ซึ่งการกำหนดกลยุทธ์จึงจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ สำหรับการบริหารงานในองค์การ สอดคล้องกับแนวคิดของ Carler Mc Namara (1999, pp. 1-2 อ้างถึงใน สุรเจต ไชยพันธุ์พงษ์, 2549, หน้า 81) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบไว้ในควมแบบการวางแผนกลยุทธ์เบื้องต้น คือ การกำหนดภารกิจ การเลือกจุดมุ่งหมาย การกำหนดกลยุทธ์ การกำหนดแผนงาน การติดตามและปรับปรุงแผน และแนวคิดของ Chandler and Alfred (1962, p. 13 อ้างถึงใน สุรเจต ไชยพันธุ์พงษ์, 2549, หน้า 85) ได้อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการวางแผนกลยุทธ์และการบริหารองค์การที่มีประสิทธิภาพไว้ว่า การวางแผนกลยุทธ์ เป็นความคิดในการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์พื้นฐานระยะยาวขององค์การรวมทั้งการพัฒนาวิธีการในการปฏิบัติงานและการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติงานในองค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมภา สุจินโณ (2545, หน้า 82) คือ การมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน ได้แก่ ขั้นตอนการเตรียมการวางแผน การนำแผนไปปฏิบัติ การติดตามและการประเมินผล ตลอดจนการนำผลมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป

ผลจากการตรวจสอบความเหมาะสมของการนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยและแนวทางการจัดกิจกรรมศึกษาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยไปใช้ปฏิบัติ โดยผู้ที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานหน่วยงานทางศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ และผู้ทรงคุณวุฒิ

ในการวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะตามหลักทฤษฎีและหลักวิชาการ พบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยด้านการวางแผน มหาวิทยาลัยควรมีการสำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกิจกรรมกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการในปีที่ผ่านมาเพื่อจัดทำเป็นข้อมูลเบื้องต้น มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ มีการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวสำหรับการดำเนินงานอย่างชัดเจน และมีการกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนงานการพัฒนามหาวิทยาลัยและผู้ทรงคุณวุฒิ ยังได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ควรกำหนดให้องค์การหรือหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยดูแลความรับผิดชอบเพื่อจะได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย/ วัตถุประสงค์ขององค์การหรือหน่วยงานนั้น ๆ ได้ชัดเจน สอดคล้องกับหลักการและแนวคิดการบริหารงานด้านนโยบายของกีฬาเพื่อมวลชน ควรได้รับการพัฒนาโดย 1) องค์การของรัฐได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากทุกฝ่ายและภายใต้การดำเนินการของรัฐในทุกระดับ โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ชัดเจนและแน่นอน 2) กีฬาเพื่อมวลชนควรมุ่งเป้าหมายไปยังกลุ่มชนทั้งชายและหญิง จากวัยเด็ก ไปจนถึงวัยเจริญเติบโตรวมไปถึงสถานที่ สภาพแวดล้อมที่ส่งผลถึงการเจริญเติบโตของคนในชุมชน ชนกลุ่มน้อยและผู้พิการ 3) กีฬาเพื่อมวลชนจะประสบความสำเร็จได้นั้นต้องมีการกำหนดโครงการและการกระทำที่เป็นรูปแบบ สำหรับเป็นตัวอย่างแก่ชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ด้านการศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก และการให้บริการที่ไม่มีการแบ่งแยก โดยจะสามารถซึมซับเข้าไปในชุมชนให้การสนับสนุนอย่างเสมอภาค โอกาสที่เหมาะสมของการแข่งขัน การแบ่งแยกเพศและชนชั้นทางสังคม (กวีประชุมผู้แทนกีฬาเพื่อมวลชน โลก ครั้งที่ 5-10, พ.ศ. 2539-2547) และหลักการพัฒนานิสิต/ นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา คือ เป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย การพัฒนาวิชาชีพ (Professional Development) เป็นบุคคลที่มีความเก่งทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ มีความรู้ความสามารถเฉพาะศาสตร์ต่าง ๆ ตามหลักสูตรในสาขาที่เรียนและการพัฒนาทักษะชีวิต (Life Skills) เป็นการพัฒนามุคสิกภาพ จริยธรรม การประพฤติปฏิบัติอยู่ในศีลธรรมอันดีและเสียสละเพื่อส่วนรวม แต่การพัฒนาบัณฑิตโดยการเรียนในชั้นเรียนอย่างเดียวนั้น ไม่อาจสร้างเสริมคุณลักษณะดังกล่าวได้อย่างครบถ้วน สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องมีการจัดประสบการณ์ให้แก่บัณฑิตตามหลักสูตรการศึกษา และจัดให้มีกิจกรรมนอกหลักสูตรหรือกิจกรรมนิตควบคู่กันไปด้วย ซึ่งกิจกรรมนอกหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนา เสริมสร้างบุคลิกภาพและสมรรถภาพให้เป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจ

ผลจากการศึกษาและความคิดเห็นที่สอดคล้องกันดังกล่าว ทำให้กลยุทธ์การบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย จึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งทางการบริหารจัดการ เพราะเป็นการกำหนดยุทธศาสตร์ในการตัดสินใจ เลือกวิธีการที่จะทำให้เกิดผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายโดยมีกระบวนการและเทคนิควิธีซึ่งเริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหาและสถานการณ์ภายในและภายนอกองค์การเพื่อนำไปสู่กระบวนการและขั้นตอนต่อ ๆ ไป ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีการวางแผนการดำเนินงานการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนที่มีรูปแบบให้ชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนงานทั้งระยะสั้นและระยะยาว การวางแผนจึงมีความสำคัญคือ การวางแผนจะช่วยให้ผู้บริหารทราบว่า อะไรที่ต้องทำและทำเมื่อไร จะใช้ทรัพยากรอย่างไร เพื่อให้เกิดประโยชน์ การวางแผนไม่เพียงแต่เป็นการหาคำตอบให้แก่ปัญหาแต่ละปัญหาเท่านั้น แต่ยังเป็นวิธีการหรือแนวทางใหม่สำหรับการดำเนินงานด้วย การวางแผน ช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและการวางแผนเป็นการค้นหาความจริง กำหนดสิ่งที่ควรปฏิบัติและวิธีปฏิบัติ การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารพ้นจากการล้มเหลวได้เนื่องจากผู้บริหารสามารถมองเห็นสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตไว้เป็นการล่วงหน้า และการวางแผนช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การจัดองค์การ ได้แก่ การจัดทำแผนภูมิโครงสร้างการปฏิบัติงาน กำหนดความรับผิดชอบการทำงานของคณะกรรมการกีฬาเพื่อมวลชน มีคณะกรรมการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชน เปิดโอกาสให้นิสิต/นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัครในการปฏิบัติงาน มีคณะกรรมการประเมินผลการจัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติงาน และโครงการดำเนินงาน มีขั้นตอน วิธีการประเมินผลเป็นระยะและต่อเนื่องจนสิ้นสุดการดำเนินงาน การจัดทำระเบียบ ข้อบังคับ คู่มือการปฏิบัติงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ Gulick and Urwick (n.d. อ้างถึงใน ชงชัย สันติวงษ์, 2539) กล่าวว่า การจัดองค์การเป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน หรือตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจน พร้อมกำหนดลักษณะวิธีการติดต่อกันสัมพันธ์กันตามลำดับชั้น และ ศิริวรรณ เสรวีรัตน์ (2545) กล่าวว่า การจัดองค์การเป็นการกำหนดโครงสร้างบทบาทของบุคคลเพื่อทำงานในองค์การ โดยเฉพาะองค์การทางกีฬาและสุขภาพ จำเป็นต้องมีแนวทางการบริหารจัดการให้ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดของ Travor (1977 อ้างถึงใน กาหลง เย็นจิตต์, 2548, หน้า 75) กล่าวถึง การจัดองค์การของกีฬาที่มีความจำเป็นและสำคัญต่อการพัฒนาและส่งเสริมกีฬาโดยจะต้องมีการกำหนดกลยุทธ์ (Strategy) โดยจะต้องมองถึงปัจจัยภายในและภายนอก รวมทั้งปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น จุดแข็ง จุดอ่อน สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งการบริหารองค์การนั้นจำเป็นต้องมีผู้บริหารและบุคลากรด้านต่าง ๆ เพื่อร่วมกันกำหนดนโยบายหรือทิศทางขององค์การ และยังคงสอดคล้องกับแนวคิดของ

Richard (1993 อ้างถึงใน รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2548, หน้า 154) กล่าวว่าผู้บริหารจะต้องกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กรไว้ มีการแต่งตั้งฝ่ายต่าง ๆ ในการทำกิจกรรม ตลอดจนการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรให้ชัดเจน โดยเฉพาะองค์กรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการกีฬาหรือการออกกำลังกาย ทั้งนี้แนวคิดของ เดวิด (Davis, 1994) ที่กล่าวว่าการจัดการทางด้านการศึกษา การส่งเสริมกีฬานั้นจำเป็นที่จะต้องมีการจัดตั้ง (Structure) ของกีฬาแต่ละประเภทอย่างชัดเจน ที่เรียกกันว่า การจัดการทางด้านการศึกษาขององค์กรการศึกษา และ Janet (1998) ยังกล่าวว่า การจัดการทางด้านกีฬามีความจำเป็นที่จะต้องจัดการตั้งแต่ระดับเด็กเล็กจนถึงระดับมหาวิทยาลัยรวมทั้งนอกสถานศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาและส่งเสริมกีฬา พัฒนาด้านพฤติกรรม จิตวิทยา รวมทั้งการนำทฤษฎีการจัดการต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการกีฬาและการจัดองค์กรทางการกีฬา อีกทั้งการจัดการทางด้านกีฬานั้นจำเป็นต้องมีการจัดองค์กรที่คอยดูแลสุขภาพของประชาชนในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพจะต้องมีการวางแผน โครงสร้างองค์กรซึ่งต้องอาศัยปัจจัยต่าง ๆ และแนวคิดของ Sallis (2002, pp. 66-67 อ้างถึงใน สมุทร ชำนาญ, 2546, หน้า 130) ซึ่งให้เห็นว่า บทบาทหน้าที่ในการนำที่จะไปสู่องค์กรที่มีคุณภาพนั้นประกอบด้วย หน้าที่สร้างความกระจ่างในโครงสร้างขององค์กร ทั้งในด้านอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบขององค์กรให้ชัดเจน ซึ่งผลการวิจัยของ Belk (1998 อ้างถึงใน สมุทร ชำนาญ, 2546, หน้า 130) ยังได้พบว่า การปฏิบัติงานด้านการบริหารเป็นการร่วมกันทำภารกิจในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายขององค์กร และผลการวิจัยของ จริยา ม่วงแก้ว (2543, หน้า 106-107) พบว่า ในการนำแผนพัฒนากีฬาเพื่อมวลชนไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพและความต่อเนื่องในการจัดกิจกรรมการออกกำลังกายโดยการมีส่วนร่วมของเยาวชนและประชาชน มีการจัดตั้งชมรมเพื่อสุขภาพ การจัดตั้งชมรมเดินแอโรบิค การจัดตั้งชมรมกายบริหารมือเปล่าแบบมวยจีน การจัดตั้งชมรมเล่นและแข่งขันกีฬาขั้นพื้นฐานและรับสมัครสมาชิกของชมรม ตลอดจนอุปกรณ์การออกกำลังกายในสวนสุขภาพมีสภาพสมบูรณ์และจัดวางไว้อย่างมีระบบ ซึ่งรัฐบาลจำเป็นต้องจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ให้พร้อม แม้ว่าการจัดสร้างสนามกีฬาและสวนสุขภาพจะต้องใช้งบประมาณค่อนข้างสูง ขณะที่ประเทศยังมีความจำเป็นในการพัฒนาด้านอื่น ๆ อีกมาก ก็ตามแต่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนก็มีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาไปพร้อมกับการพัฒนาด้านอื่นด้วย

ผลจากการตรวจสอบความเหมาะสมของการนำรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยและแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยไปใช้ปฏิบัติ โดยผู้ที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานหน่วยงานทางกีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ และผู้ทรงคุณวุฒิในการวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะตามหลักทฤษฎีและหลักวิชาการ พบว่า กลยุทธ์การบริหาร

จัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยด้านการจัดองค์การ มหาวิทยาลัยควรมีการจัดตั้งชมรมกีฬา โดยให้เป็นไปตามระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดตั้งชมรมกีฬาในมหาวิทยาลัย เปิดโอกาสให้นิสิต/ นักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัครปฏิบัติงานในชมรมกีฬาเพื่อสนับสนุนกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย มีการจัดเตรียมสถานที่ทำงาน วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในสำนักงานสำหรับใช้ปฏิบัติงานกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยในการนำไปใช้ปฏิบัติว่าแผนกลยุทธ์กีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับการจัดองค์การ กำหนดโครงสร้างการปฏิบัติงานของคณะกรรมการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย จากตัวแทนทางด้านการบริหารหรือตัวแทนจากองค์การหรือหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย ควรระบุตำแหน่งและหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อการนำไปปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการและแนวคิดการบริหารงานด้านการจัดองค์การกีฬาเพื่อมวลชน คือ จัดให้มีการดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการบริหารองค์การ โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ขององค์การกีฬามวลชนในส่วนของหน่วยงานราชการ คือ 1) สนองตอบนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนากีฬาเพื่อมวลชนของประเทศไทย 2) อำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และให้ความช่วยเหลือใน ทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนากีฬาเพื่อมวลชนของประเทศ 3) ปรับปรุงยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการองค์การกีฬาเพื่อมวลชนของประเทศให้ก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศที่พัฒนาแล้ว 4) ศึกษาค้นคว้าวิทยาการใหม่ ๆ ที่จะนำมาพัฒนารูปแบบการจัดการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนามวลชนของประเทศ 5) กระตุ้นและรณรงค์ให้ประชาชนทุกหมู่เหล่า ทุกเพศ ทุกวัยเห็นความจำเป็นและสำคัญของกีฬาเพื่อมวลชน 6) ผลิตและพัฒนาบุคลากรในการแนะนำการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพให้มีจำนวนเพียงพอกับ ความต้องการ และ 7) จัดให้มีอุปกรณ์และสถานที่ สำหรับการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ กีฬาเพื่อมวลชนแก่ประชาชนทั่วไปอย่างเพียงพอและทั่วถึง (สุพิตร สมาหิโต และคณะ, 2544, หน้า 85-86)

ผลจากการศึกษาและความคิดเห็นที่สอดคล้องกันดังกล่าว มหาวิทยาลัยเป็นองค์การที่ให้บริการแก่นิสิตและบุคคลทั่วไป มุ่งเน้นการให้บริการท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานใดที่ไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงย่อมจะมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการ แสดงว่าการบริหารจัดการด้านการจัดองค์การจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์การให้เหมาะสมกับแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัยไว้อย่างชัดเจน

3. การปฏิบัติการ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ในหลากหลายรูปแบบเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นิสิต/ นักศึกษาเกิดความสนใจและเห็นคุณค่าจากการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โครงการกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนกำหนดแนวทางการดำเนินงานและสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

การจัดประชุมคณะกรรมการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบทุกหน่วยงาน การฝึกอบรมและสัมมนา ผู้นำด้านกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ จัดทำประกาศ เพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติร่วมกันของกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดของ Edwards and Sharkansky (1979, pp. 20-34 อ้างถึงใน จริยา ม่วงแก้ว, 2543, หน้า 43) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติการณ์อย่างมีประสิทธิภาพว่า จำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสาร ได้แก่ การสั่งงานจะต้องมีคำสั่งที่ชัดเจน ถูกต้อง ไม่คลุมเครือ รวดเร็วและไม่ขัดแย้งกับคำสั่งอื่น มีขั้นตอนที่กำหนดตามลำดับขั้นของการบังคับบัญชาและ กำหนดระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เป็นกรอบที่คอยกำกับมิให้การดำเนินงานออกนอกทางและ จะช่วยแก้ไขปัญหาที่รับผิดชอบได้ มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา อย่างสม่ำเสมอโดยพิจารณาจากงานที่ได้มอบหมาย ทั้งนี้ความสำเร็จในการปฏิบัติจำเป็นต้องอาศัย ความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการได้รับความร่วมมือจากกลุ่มสมาชิกต่าง ๆ ที่มีผลต่อ การปฏิบัติงานตามนโยบายของมหาวิทยาลัย ซึ่งหากได้รับความร่วมมือสนับสนุนนโยบายต่าง ๆ ที่กำหนดเป็นแผนงานย่อมมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จ และผลการวิจัยของ รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2548, หน้า 177) ได้สรุปผลการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน สามารถปฏิบัติ ได้ มีการยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม นอกจากการติดต่อสื่อสารกันระหว่างบุคคล ภายในและระหว่างองค์กรแล้วการจัดประชุมคณะกรรมการและผู้รับผิดชอบทุกหน่วยงาน เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อก่อให้เกิดความคิดเห็นตรงกัน เป็นการหาวิธีการแก้ปัญหา และการพัฒนา ปรับปรุงงาน

ผลจากการตรวจสอบความเหมาะสมของการนำรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อ มวลชนในมหาวิทยาลัยและแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยไปใช้ปฏิบัติ โดยผู้ที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานหน่วยงานทางกีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ และผู้ทรงคุณวุฒิใน การวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะตามหลักทฤษฎีและหลักวิชาการ พบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการกีฬา เพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยด้านการปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยควรระบุขั้นตอนการสั่งการและ การติดต่อสื่อสารภายในองค์กร โครงการกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยมีการกำหนด แนวทางการดำเนินงานอย่างชัดเจน การดำเนินงานสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม อีกทั้ง มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยควรมี การติดตามผล ประเมินผลและกำกับดูแลระหว่างปฏิบัติงานและสิ้นสุดการดำเนินงานเพื่อนำ ข้อมูลไปใช้กับการปรับปรุงในครั้งต่อไป และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการวิพากษ์และให้ ข้อเสนอแนะรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยในการนำไปใช้ปฏิบัติ สรุปว่า

แผนกลยุทธ์ของการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการปฏิบัติการ นับได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญกิจกรรมที่จัดดำเนินงานควรเป็น โครงการต่อเนื่องตลอดปีและเป็นการเข้าร่วมตามความสมัครใจของนิสิต/ นักศึกษา มหาวิทยาลัยควรมอบหมายให้ชมรมกิจกรรม ชมรมกีฬาและชมรมกีฬาเพื่อมวลชนรับผิดชอบดำเนินงานการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการและแนวคิดการบริหารงานด้านการปฏิบัติการองค์การกีฬาเพื่อมวลชน คือ การประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะเป็น ตัวชี้วัดถึงความสำเร็จของการบริหารงาน และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การทำงานเป็นทีม ซึ่งจะช่วยให้งานสำเร็จได้อย่างราบรื่น (สุพิตร สมานิติ และคณะ, 2544, หน้า 87) และกระตุ้นให้รัฐบาล องค์การทางการศึกษาให้มีบทบาทที่เหมาะสมในการสนับสนุนแนวทางการเรียนพลศึกษา เพื่อจะสนับสนุนการเรียนพลศึกษาและกีฬาเพื่อมวลชน อีกทั้ง มหาวิทยาลัยต้องสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามแผนโดยสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ เช่น กำลังคน งบประมาณ เวลา เป็นต้น

ผลจากการศึกษาและความคิดเห็นที่สอดคล้องกันดังกล่าว การปฏิบัติควรจึงเป็นขั้นตอนของการทำงานในแต่ละวัตถุประสงค์ซึ่งจะทำให้เข้าใจในขั้นตอนการปฏิบัติงานและกระบวนการของการทำงาน โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องของนโยบายและเป้าหมายของการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยอย่างชัดเจน ควรให้ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานได้มีส่วนร่วมในการจัดทำคู่มือ หรือเอกสารการปฏิบัติงาน ซึ่งวิธีการปฏิบัติควรมีหลายทางเลือกให้ปฏิบัติและสามารถยืดหยุ่นได้ซึ่งเป็นผลมาจากอุปสรรคของการปฏิบัติกิจกรรม ดังนั้นการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติกีฬาเพื่อมวลชนในแต่ละกิจกรรมควรมีขั้นตอนไม่มากนัก

4. การควบคุม ใค้แก่ มีระบบ วิธีการติดตาม ตรวจสอบ แนวทางการปรับปรุงแก้ไข มีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ เปรียบเทียบ ประเมินผล สรุปผลการรายงานผลการปฏิบัติงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ซึ่งการควบคุมเป็นการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โดยพิจารณาจากงานที่มอบหมายได้ดำเนินงานไปมากน้อยเพียงใด ตรงตามวัตถุประสงค์หรือไม่ มีปัญหา อุปสรรคอย่างไร สอดคล้องกับแนวคิดของ Mocker (1972, p. 2) กล่าวว่า เป็นความพยายามอย่างมีระบบเพื่อทำให้ผลงานที่ปฏิบัติได้มาตรฐานที่ดี รวมทั้งการออกแบบระบบข้อมูลย้อนกลับ การเปรียบเทียบผลงานที่ได้รับจริงกับมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าว่าแตกต่างกันหรือไม่ และการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อเป็นการบังคับให้การใช้ทรัพยากรขององค์การดำเนินไปตามเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2548, หน้า 154, 176) พบว่า การควบคุมและการติดตามควรกำหนดมาตรฐาน การควบคุม ตรวจสอบเพื่อให้ระบบงานดำเนินต่อไปโดยเน้นการแก้ปัญหา การปรับปรุง และแนวทางการกำหนดมาตรฐานการบริหารงานทั้งองค์การ โดยการจ้ดระบบและกระบวนการ

ตรวจสอบมาตรฐาน มีการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือจากสถาบันอื่น และแนวคิดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2539 อ้างถึงใน กาหลง เย็นจิตต์, 2548, หน้า 74) กล่าวว่า การควบคุม เป็นการวัดและการแก้ไขการทำงานส่วนบุคคลและองค์การเพื่อที่จะทำให้มั่นใจถึงเหตุการณ์ เป็นไปตามแผนการควบคุมเกี่ยวข้องกับการวัดผลการกระทำ เปรียบเทียบกับเป้าหมายและแผน ซึ่งจะแสดงถึงการเบี่ยงเบนจากมาตรฐานที่ปรากฏอยู่และการช่วยแก้ไขปรับปรุง ซึ่งผลการวิจัยของ อ่ำภา สุจินโณ (2545, หน้า 91) พบว่า การวางแผนการปฏิบัติงานเสนอต่อผู้บริหารระดับสูง ได้ทราบถึงข้อดีและข้อบกพร่องของการบริหารงาน ในการดำเนินงานส่วนใหญ่สรุปในรูปของการจัดทำเป็นรูปเล่ม เอกสารและนำข้อมูลไปวิเคราะห์งานขององค์กร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่อง การรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นการแสดงให้เห็นถึง ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลของการปฏิบัติงานรวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนทราบ ตลอดจน การใช้รายงานเป็นเครื่องตรวจสอบผลงานติดตามผลงานและการควบคุม ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ Gulick and Urwick (1937 อ้างถึงใน อ่ำภา สุจินโณ, 2545, หน้า 91) กล่าวว่า การรายงานผล เป็นการเสนอรายงาน ไปยังผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งเบื้องบนและเบื้องล่าง การเสนอรายงานนี้ทำให้ผู้บังคับบัญชาทราบความก้าวหน้าของงานทุกระยะสะดวกแก่การประสานงาน กับหน่วยงานอื่น ในขณะเดียวกันควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบด้วย สอดคล้องกับ จริยาม่วงแก้ว (2543, หน้า 122) ที่ว่า การประสานงานแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อมวลชน การติดตามผล และประเมินผล มหาวิทยาลัยจะต้องเป็นหน่วยงานหลักในการประสานแผนปฏิบัติการ รวมทั้ง การกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ผลจากการตรวจสอบความเหมาะสมของการนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อ มวลชนในมหาวิทยาลัยและแนวทางการจัดกิจกรรมศึกษาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยไปใช้ปฏิบัติ โดยผู้ที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานหน่วยงานทางศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ และผู้ทรงคุณวุฒิใน การวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะตามหลักทฤษฎีและหลักวิชาการ พบว่า กลยุทธ์การบริหาร จัดการศึกษาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยด้านการควบคุม มหาวิทยาลัยควรมีการเปรียบเทียบและ การประเมินผลการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนามหาวิทยาลัย มีการรายงานผล การปฏิบัติงานศึกษาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเป็นปัจจุบันในสื่อต่าง ๆ และมีการสรุปผล การดำเนินงานเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนงานในปีต่อ ๆ ไป และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ในการวิพากษ์ และให้ข้อเสนอแนะของการนำไปใช้ปฏิบัติ สรุปว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการศึกษา เพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยด้านการควบคุมเป็นไปตามกระบวนการและขั้นตอนทางด้านการบริหาร จัดการ ซึ่งอาจเป็นคณะกรรมการหรือมอบหมายให้ตัวแทนของคณะกรรมการติดตามการปฏิบัติงาน

เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับไปนำเสนอคณะกรรมการดำเนินงานพิจารณาเปรียบเทียบและปรับปรุงแก้ไข ในสิ่งที่จำเป็น สอดคล้องกับหลักการและแนวทางการบริหารงานด้านการควบคุมองค์การกีฬา เพื่อมวลชนที่ดี จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนและมาตรฐานที่กำหนดไว้และช่วยให้งานมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบคือ การควบคุมต้องสอดคล้องกับแผนและตำแหน่งงานตาม ลำดับชั้น การควบคุม ต้องสอดคล้องกับคุณลักษณะและความต้องการของผู้บริหาร การควบคุม ควรมุ่งในจุดที่มีความสำคัญอันมีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย การควบคุมในปัจจุบันที่เป็น รูปธรรมหรือในลักษณะเชิงปริมาณที่สามารถตรวจสอบได้ การควบคุมจะต้องมีการยืดหยุ่น สามารถที่จะใช้ได้ต่อไปเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหรือมีผลกระทบกระเทือนต่อการดำเนินงานตาม แผน การควบคุมต้องอาศัยหลักการประหยัดไม่ก่อให้เกิดความสิ้นเปลือง และการควบคุมจะต้อง นำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข

ผลจากการศึกษาและความคิดเห็นที่สอดคล้องกันดังกล่าว ประเด็นที่ควรพิจารณา เกี่ยวกับการควบคุมหรือวิธีการควบคุม คือ การควบคุมปริมาณงานเป็นการควบคุมปริมาณของงาน ที่บุคลากรจะต้องทำให้ได้ ตามเป้าหมายในเวลาที่กำหนด ได้แก่ ตารางสำหรับควบคุมการปฏิบัติงาน การควบคุมคุณภาพของงานเป็นการควบคุมผลผลิตให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ การสุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ตั้งเอาไว้ การควบคุมเวลาเป็นการควบคุม การปฏิบัติงานให้เสร็จภายในเวลาที่กำหนด และการควบคุมค่าใช้จ่ายเป็นการควบคุมค่าใช้จ่าย ให้เป็นไปตามแผนโครงการและเป้าหมายที่กำหนดไว้ ได้แก่ วิธีการใช้ระบบงบประมาณ ดังนั้น การควบคุมควรมีระบบ วิธีการติดตามตรวจสอบและแนวทางการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ การดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นการติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งกระทำโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อติดตามผล ตรวจสอบ จัดระบบ วิธีการ แนวทางการปรับปรุงแก้ไข การสรุปผล รายงาน ผลการปฏิบัติงานตามขั้นตอนและแสดงให้เห็นในสื่อต่าง ๆ ของการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชน ในมหาวิทยาลัยเพื่อให้ ทุกคนได้ทราบผลการปฏิบัติงาน

แนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย

กีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษา/ นักศึกษามีส่วนร่วมใน การเป็นผู้เล่น ผู้ชมและร่วมเชียร์ แสดงออกด้านความมีน้ำใจนักกีฬา พัฒนาสุขภาพด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม กิจกรรมที่จัดให้มีความหลากหลายเหมาะสมกับสภาพร่างกาย เพศ วัย ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านมนุษยสัมพันธ์ ค่านิยมและทัศนคติที่ดี จัดกิจกรรมพร้อมกับการจัดการ แข่งขันกีฬา ลักษณะของกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ได้แก่ กีฬาสากล กีฬาพื้นบ้าน การประกวดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬาและสุขภาพ กิจกรรมการออกกำลังกาย กิจกรรมนันทนาการ

หรือกิจกรรมที่นิสิตสนใจ การกำหนดช่วงเวลาและตารางจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของนิสิต/นักศึกษา ได้แก่ เช้า เย็น ช่วงเวลาจัดกิจกรรมของมหาวิทยาลัย เวลาว่างจากการเรียนในแต่ละวัน รวมทั้งเวลาสะดวกเหมาะสมตามวาระและโอกาสพิเศษ กิจกรรมจัดให้เสร็จภายในวันเดียว หรือจัดต่อเนื่องหลายวัน หรือจัดแบบเช้าเย็นระหว่างคณะ แต่ละวาระเป็นโครงการต่อเนื่อง สถานที่ อุปกรณ์กีฬา อุปกรณ์การออกกำลังกายได้มาตรฐานมีความเหมาะสมและปลอดภัย การจัดกิจกรรมเชิงจิตอาสา การมอบของที่ระลึกแก่ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเป็นการสร้างแรงจูงใจให้นิสิต/นักศึกษา กิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยควรกำหนดไว้ในหลักสูตรในรายวิชาที่นิสิตเรียนรวมกันหลาย ๆ คณะ ได้แก่ วิชาศึกษาทั่วไปบังคับ วิชาศึกษาทั่วไปเลือก วิชาเลือกเสรี สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญยงค์ บุญนั๊ก (2547, หน้า 60 อ้างถึงใน ภูเบศ กระแสร์สุนทร, 2548, หน้า 38-39) กล่าวว่าความต้องการด้านกีฬาและนันทนาการในการจัดกิจกรรมนิสิต/นักศึกษาในสถาบันการศึกษาได้เปิดการเรียนการสอนหลายหลักสูตร วิธีเรียนแต่ละหลักสูตรมีความแตกต่างกัน นิสิต/นักศึกษาก็มีความสนใจในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกันแต่ทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมเพราะกิจกรรมบางอย่างเป็นกิจกรรมบังคับเพื่อให้ นิสิต/นักศึกษาได้เรียนรู้ สำหรับการนำไปใช้ในการทำงานและอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นในสังคม และยังเสนอแนวคิดอีกว่า การจัดกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการสำหรับนิสิต/นักศึกษาต้องให้มีการจัดสถานที่เล่นกีฬาและนันทนาการเป็นส่วน สะอาดและปลอดภัย พร้อมทั้งจัดอุปกรณ์กีฬาและนันทนาการให้เพียงพอและเหมาะสม สอดคล้องกับการวิจัยของ อาทิตย์ โพธิ์กาศ (2547 อ้างถึงใน ภูเบศ กระแสร์สุนทร, 2548, หน้า 38-39) พบว่า นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือมีความคิดเห็นว่า จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนวิชากิจกรรมพลศึกษาทำให้เกิดทักษะ และทำให้เห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย การเล่นกีฬาและ Wilke (n.d. อ้างถึงใน ภูเบศ กระแสร์สุนทร, 2548, หน้า 40) เสนอว่า ผู้บริหารควรพิจารณาจัดโครงการกิจกรรมให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของการศึกษา ควรจัดให้เป็นวิชาที่นับหน่วยกิตและควรปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการออกกำลังกายและเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสุขภาพมากกว่าการแข่งขัน ความเห็นสอดคล้องกับ สุพิตร สมาหิโต และคณะ (2544, บทคัดย่อ) พบว่า กิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยมีรูปแบบของกิจกรรมที่หลากหลายและจัดทั้งในโอกาสพิเศษและจัดตลอดทั้งปี โดยเน้นจำนวนการเข้าร่วมของนิสิตส่วนใหญ่เป็นสำคัญและควรจัดกิจกรรม “มหกรรมกีฬาไทย” ด้วยทุกครั้ง โดยให้ถือว่ามหกรรมกีฬาไทยเป็นกิจกรรมหลักส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยที่จะต้องจัดทุก ๆ ปี เพื่อเป็นการอนุรักษ์ไว้ซึ่งวัฒนธรรมและประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการเล่นแบบไทย ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิในการวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยในการนำไปใช้ปฏิบัติว่า การจัดกิจกรรมกีฬา

เพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยควรกำหนดให้มีการจัดกิจกรรมกีฬาไทยด้วยเช่นกัน ดังนั้นกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นิสิต/ นักศึกษามีส่วนร่วมในการเป็นผู้เล่น ผู้ชมและร่วมเชียร์ แสดงออกด้านความมีน้ำใจนักกีฬา พัฒนาสุขภาพด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม กิจกรรมที่จัดให้มีความหลากหลายเหมาะสมกับสภาพร่างกาย เช่นเดียวกับ สำนักพัฒนา กีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2549, หน้า 6) กล่าวถึงยุทธศาสตร์การพัฒนากีฬาเพื่อมวลชนตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2540-2544) และฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2545-2549) ได้กำหนดไว้ว่า กิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนควรกระทำเป็น โครงการหรือกิจกรรม เพื่อสนับสนุนให้ทุกคนได้ออกกำลังกายและเล่นกีฬารวมกลุ่ม ส่งเสริมให้นิสิตที่สนใจอยากออกกำลังกายและเล่นกีฬาได้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มีการฝึกอบรม ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพของนิสิต และผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ทำให้นิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี มีความสนุกสนาน มีมนุษยสัมพันธ์ มีค่านิยมและทัศนคติที่ดีต่อกัน เป็นการพัฒนารัพยากรมนุษย์ของคนในชาติได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับคำขวัญที่ว่า กีฬาสร้างคน คนสร้างชาติ กีฬาเพื่อมวลชนสร้างคนทั้งชาติ

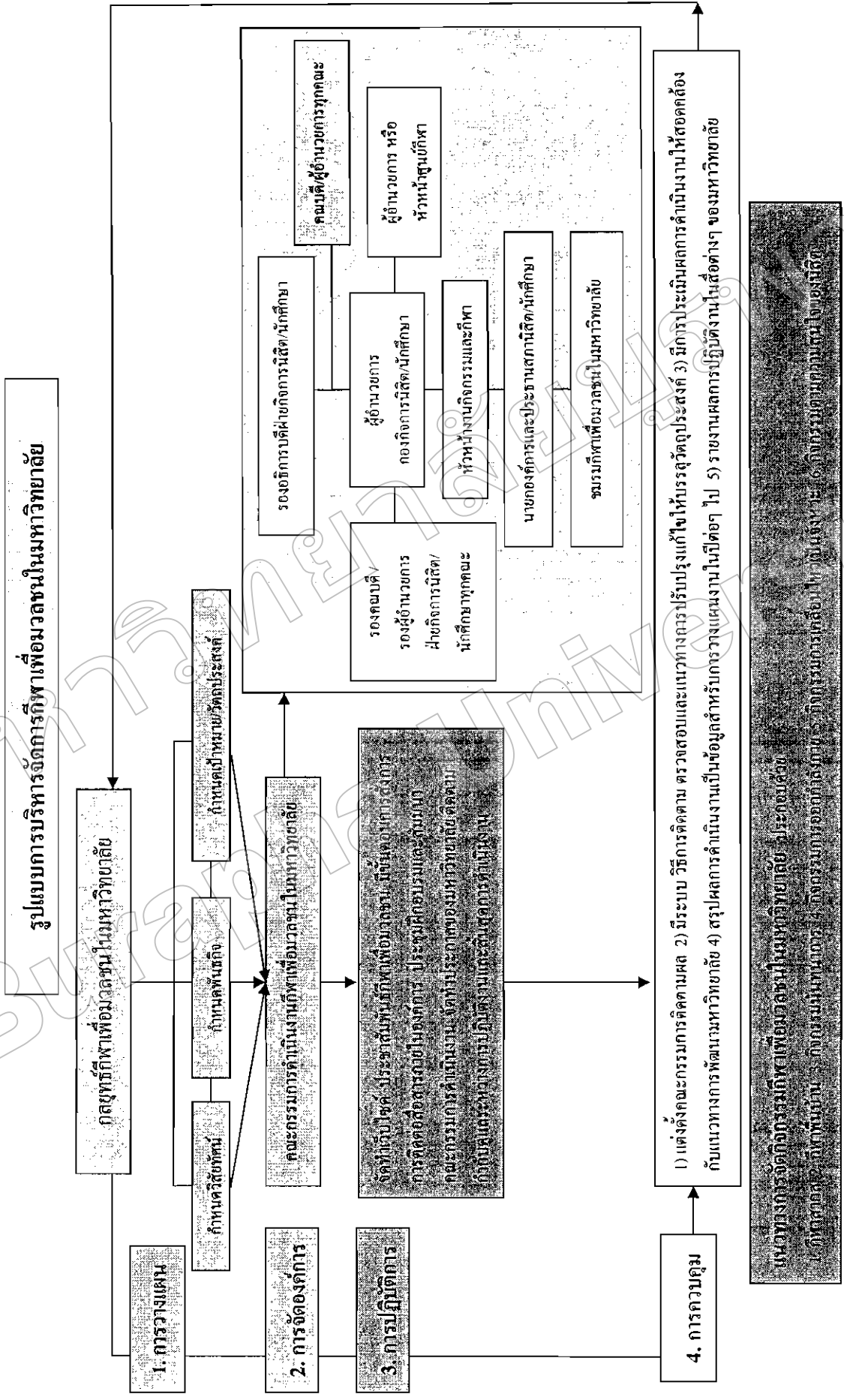
ผลจากการตรวจสอบความเหมาะสมของการนำแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยไปใช้ปฏิบัติ โดยผู้ที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานหน่วยงานทางกีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ และผู้ทรงคุณวุฒิในการวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะตามหลักทฤษฎีและหลักวิชาการ พบว่า แนวทางจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยควรกำหนดไว้ในหลักสูตรในรายวิชาที่นิสิตเรียนรวมกันหลาย ๆ คณะ ได้แก่ วิชาศึกษาทั่วไปบังคับ วิชาศึกษาทั่วไปเลือก วิชาเลือกเสรี อนุรักษ์กีฬา อนุรักษ์การออกกำลังกายได้มาตรฐาน และเพียงพอต่อความต้องการของนิสิต/ นักศึกษา รวมทั้งการจัดทำบัญชีวัสดุอุปกรณ์เป็นปัจจุบันสามารถตรวจสอบได้และสถานที่จัดเก็บ อุปกรณ์สามารถให้บริการได้อย่างสะดวก การจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเป็นลักษณะ โครงการต่อเนื่องตลอดปีและอุปกรณ์ส่วนตัวของนิสิต/ นักศึกษาที่ใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับหลักการและแนวความคิดการบริหารงานด้านการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชน คือ กิจกรรม เกมส์และกีฬาที่แข่งขันกัน โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะเพื่อเล่นหรือเพื่อการแข่งขันก็ตาม สามารถใช้พื้นที่บริเวณที่ว่างโล่ง เช่น ชานเมือง ป่าหรือภูเขาก็ได้ กิจกรรมกายบริหาร กิจกรรมเคลื่อนไหวเป็นจังหวะ ตลอดจนกิจกรรมตามความพึงพอใจของตนเอง เช่น วายน้ำ ยิมนาสติกส์ เต้นรำ แอโรบิคแดนซ์ นับว่าเป็นกิจกรรมเพื่อมวลชนได้และกิจกรรมขึ้นอยู่กับสภาพของผู้เล่น ผู้ออกกำลังกาย ไม่หวังผลในทันที แต่หวังผลระยะยาว เพื่อปรับปรุงหรือคงไว้ซึ่งสมรรถภาพการทำงานของร่างกายที่ดี อีกทั้ง กีฬาเพื่อมวลชนเป็นหน่วยหนึ่งเสมือนครอบครัว เป็นเครือข่ายของสังคมและเป็นรากฐาน โครงสร้างของพฤติกรรมในสังคม

ผลจากการศึกษาและความคิดเห็นที่สอดคล้องกันดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยควรจัดในลักษณะเป็นโครงการต่อเนื่อง กิจกรรมมีความหลากหลาย สิ่งสำคัญของกิจกรรมที่จัดสามารถตอบสนองความต้องการและความสนใจของนิสิต/นักศึกษา เพื่อพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยได้รับการสนับสนุน ส่งเสริม ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ จากมหาวิทยาลัยและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมที่จัดมีความสำคัญควบคู่ไปกับการเรียนการสอนในหลักสูตร

สรุปรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยและแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย

รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยและแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ที่ได้สอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานและด้านการปฏิบัติงานกีฬาเพื่อมวลชน ตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่ทางการบริหารจัดการ ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การปฏิบัติงานและการควบคุม และแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย พบว่าการนำรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย และแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ไปใช้ปฏิบัติขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละมหาวิทยาลัย ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรกำหนดแนวทางและทิศทางการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนสำหรับนิสิต/นักศึกษาทุกระดับอย่างแท้จริง อีกทั้งมหาวิทยาลัยควรกำหนดนโยบายการบริหารงานด้านกีฬาเพื่อมวลชนเป็นแผนกลยุทธ์อย่างชัดเจน มีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรและนิสิต/นักศึกษาทุกคนมีความเข้าใจ ให้ความสำคัญและตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทั้งด้านการวางแผนงาน การปฏิบัติกิจกรรม การตรวจสอบ ตลอดจนการปรับปรุง ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย

การนำรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย และแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยไปใช้ปฏิบัติขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละมหาวิทยาลัย ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. การวางแผน ควรกำหนดเป็นกลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย มีการวางแผนการดำเนินงานทั้งระยะสั้นและระยะยาว มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงาน มีการกำหนดทิศทางและแนวทางการพัฒนา มหาวิทยาลัย โดยให้บุคลากรร่วมกันตั้งปณิธานที่พัฒนามหาวิทยาลัยตามนโยบายที่กำหนดไว้ โดยใช้กิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนไปพัฒนานิสิต/ นักศึกษาในมหาวิทยาลัย และสิ่งสำคัญการให้ทุกคนมีส่วนร่วม มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เพื่อมุ่งหวังที่ต้องการ ไปให้ถึงหรือสิ่งที่คิดว่ามหาวิทยาลัย ควรจะเป็นอย่างไรในอนาคต พันธกิจ เพื่อเป็นแนวทางขององค์กรที่จะดำเนินงานให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้ เป้าหมายและวัตถุประสงค์เป็นสิ่งที่องค์การปรารถนาสูงสุดของความต้องการให้บรรลุตามความมุ่งหวังที่ตั้งไว้

2. การจัดองค์การ มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชน โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานให้ชัดเจน มีการจัดเตรียมด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีคุณภาพพร้อมสำหรับการใช้งาน และเปิดโอกาสให้นิสิต/ นักศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกับบุคลากรที่รับผิดชอบของมหาวิทยาลัย ชมรมกีฬาไม่ควรมุ่งเน้นเพื่อความเป็นเลิศเพียงอย่างเดียว แต่ควรกำหนดเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพแก่สมาชิกชมรมและผู้ที่สนใจได้เข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมและสังคม ทั้งนี้ โครงสร้างของคณะกรรมการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

2.1 รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต/ นักศึกษา เป็นประธานคณะกรรมการดำเนินงาน ซึ่งระบบการบริหารงานในมหาวิทยาลัย รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต/ นักศึกษาได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบและดูแลเกี่ยวกับนิสิต/ นักศึกษาในมหาวิทยาลัย ดังนั้น กิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชน ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมของนิสิต/ นักศึกษาและเป็นความรับผิดชอบของโดยตรง

2.2 คณบดี/ ผู้อำนวยการทุกคณะ เป็นที่ปรึกษาแก่คณะกรรมการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ ให้คำแนะนำด้านการบริหารงานภายในองค์กรและระหว่างองค์กรทั้งภายในมหาวิทยาลัยและภายนอกมหาวิทยาลัย เนื่องจากประสบการณ์และแนวคิดในการปฏิบัติงานสามารถให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดีและที่สำคัญกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนมิใช่เฉพาะคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น แต่ควรได้รับการร่วมมือของทุกคนภายในมหาวิทยาลัย

2.3 ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต/ นักศึกษา รองประธานคณะกรรมการดำเนินงาน บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือกับคณะต่าง ๆ ทางด้านการบริหารงาน โครงการกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของนโยบายการพัฒนามหาวิทยาลัย

2.4 รองคณบดี/ รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนิสิต/ นักศึกษา เป็นคณะกรรมการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ควบคุม ดูแลนิสิต/ นักศึกษา ให้ความเห็นและเป็นที่ปรึกษาการจัดดำเนินงานกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนภายในคณะที่รับผิดชอบ

2.5 ผู้อำนวยการศูนย์กีฬาหรือหัวหน้าศูนย์กีฬา เป็นคณะกรรมการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ประสานงานและรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีมาตรฐานและความพร้อมอย่างต่อเนื่องสำหรับกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนของแต่ละหน่วยงานในมหาวิทยาลัย

2.6 หัวหน้างานกิจกรรมและกีฬา เป็นคณะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ประสานงานการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนกับองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องภายในมหาวิทยาลัย การรวบรวมข้อมูลโครงการเพื่อจัดทำเป็นแผนและปฏิทินการปฏิบัติงาน สรุปผลการดำเนินงาน รายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการ การประชาสัมพันธ์ในสื่อต่าง ๆ

2.7 นายกองกิจการและประธานสภานิสิต/ นักศึกษา เป็นคณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือและทำความเข้าใจกับตัวแทนนิสิต/ นักศึกษาทุกคณะเพื่อให้ความสำคัญกับกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย

2.8 ชมรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย โดยประธานชมรมหรือตัวแทนชมรมร่วม เป็นคณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือและทำความเข้าใจกับตัวแทนนิสิต/ นักศึกษาทุกคณะเพื่อให้เห็นความสำคัญการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยร่วมกับชมรมกิจกรรมหรือชมรมกีฬาอื่น ๆ

3. การปฏิบัติการ เป็นขั้นตอนการทำงานที่ต้องอาศัยบุคลากร ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ มีการจัดระบบการปฏิบัติการให้ชัดเจน จัดทำเว็บไซต์ การประชาสัมพันธ์ในหลากหลายรูปแบบอย่างทั่วถึงเพื่อสร้างแรงจูงใจให้นิสิต/ นักศึกษาเกิดความสนใจและเห็นคุณค่าจากผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง โครงการต่าง ๆ มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานอย่างชัดเจนและสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม การติดต่อสื่อสารภายในองค์กรอย่างชัดเจน จัดประชุมคณะกรรมการ

ดำเนินงานและผู้รับผิดชอบทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัยได้เข้าใจถึงนโยบายและวัตถุประสงค์ ผูกอบรมและสัมมนาผู้นำด้านกีฬา การออกกำลังกายและนันทนาการอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ จัดทำประกาศของมหาวิทยาลัยเพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน

4. การควบคุม เป็นการติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งกระทำโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อการติดตามผล ตรวจสอบ จัดระบบ วิธีการ แนวทางการปรับปรุงแก้ไข การสรุปผล รายงานผลการปฏิบัติงานตามขั้นตอนและแสดงให้เห็น ในสื่อต่าง ๆ ของการดำเนินงานกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเพื่อให้ทุกคนได้ทราบผลการปฏิบัติงาน

แนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

ความสำคัญของการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย สามารถตอบสนอง ความต้องการของนิสิต/ นักศึกษาทั้งทางด้านร่างกายและความคิด กระทำในสิ่งที่มีประโยชน์ ต่อตนเองและสังคมซึ่งเป็นผลจากการจัดกิจกรรมในมหาวิทยาลัย การพัฒนานิสิต/ นักศึกษาให้มี ความสมบูรณ์ในด้านต่าง ๆ เพื่อจะได้เป็นเป็นที่ต้องการของสังคม โดยมีบุคลากรและสถาบัน ที่ควรให้การสนับสนุน ส่งเสริม ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมและถือว่าการจัดกิจกรรม มีความสำคัญควบคู่ไปกับการเรียนการสอนในหลักสูตร ดังนั้น กิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนใน มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

1. กีฬาสากล ได้แก่ ฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอลและตะกร้อ ฯลฯ เป็นต้น
2. กีฬาพื้นบ้าน ได้แก่ มวยชกมวยผ้า เดินกะลา สะบ้า ฯลฯ เป็นต้น
3. กิจกรรมนันทนาการ ได้แก่ วิ่งเปี้ยว เก้าอี้คนครี ชกเย่อ กินวิบาก ฯลฯ เป็นต้น
4. กิจกรรมการออกกำลังกาย ได้แก่ วิ่ง-เดินเพื่อสุขภาพ การวิ่งเก็บรอบ ฯลฯ เป็นต้น
5. กิจกรรมการเคลื่อนไหวเป็นจังหวะ ได้แก่ การเต้นแอโรบิก ลีลาศ ฯลฯ เป็นต้น
6. กิจกรรมตามความสนใจของนิสิต/ นักศึกษา ได้แก่ กิจกรรมที่จัดนอกเหนือจากที่มีการจัดโดยทั่วไป ซึ่งอาจจัดขึ้นโดยชมรม กลุ่มนิสิต/ นักศึกษา หรือคณะกรรมการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ได้ค้นพบรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยและแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ซึ่งได้รับการพัฒนาโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารงานและการปฏิบัติงานกีฬาเพื่อมวลชนที่มีผลงานและเป็นที่ยอมรับ และเมื่อได้มีขั้นตอนการนำไปตรวจสอบความเหมาะสมกับผู้ที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานหน่วยงานทางกีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย และแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรก รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย และแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความคิดเห็นที่มีความสอดคล้องกัน และส่วนที่สอง เป็นการพิจารณาความเหมาะสมการนำรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยและแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยไปใช้ปฏิบัติ พิจารณาความเหมาะสมตามหลักทฤษฎีและหลักวิชาการ ในการประชุมสัมมนาเพื่อวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานและด้านการปฏิบัติงานหน่วยงานทางกีฬาในมหาวิทยาลัยของรัฐ พิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหมาะสม การนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ปฏิบัติในการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยและแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ดังนั้น องค์การหรือหน่วยงานที่มีส่วนในการกำหนดนโยบาย จึงควรดำเนินการ ดังนี้

1.1 รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย นับได้ว่าเป็นการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการที่มีความชัดเจน ซึ่งทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับมีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มหาวิทยาลัยสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ทันทีและมหาวิทยาลัยควรใช้ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์สำหรับการประยุกต์ใช้รูปแบบการบริหารที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้สำหรับการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยเพื่อให้นิสิต/นักศึกษาได้ใช้กิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาเข้ามามีบทบาทต่อวิถีชีวิตของนิสิต/นักศึกษา

1.2 เพื่อประโยชน์ในด้านวิชาการ มหาวิทยาลัยสามารถนำแนวความคิดที่ได้รับจากการวิจัยกำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนานิสิต/นักศึกษา โดยใช้เป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมกีฬาของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การปฏิบัติการและการควบคุม และแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มหาวิทยาลัยสามารถใช้เป็นแนวทางการบริหารงาน ดังนี้

2.1 มหาวิทยาลัย ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาสถานที่การออกกำลังกายและเล่นกีฬาให้มากขึ้นและควรมีการประสานขอความร่วมมือจากองค์กรต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยในการสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์การออกกำลังกายและการเล่นกีฬา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสวนสุขภาพและการจัดภูมิทัศน์ให้สวยงาม

2.2 มหาวิทยาลัย โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับนิสิต/นักศึกษา สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนานิสิต/นักศึกษา โดยมอบหมายให้ชมรมกีฬาหรือชมรมกิจกรรม ไม่ควรจัดกิจกรรมเพื่อการแข่งขันเพียงอย่างเดียวหรือกิจกรรมเฉพาะของชมรมเท่านั้น ควรสนับสนุนและจัดกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ การออกกำลังกายและการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพให้แก่สมาชิกชมรม นิสิต/นักศึกษาทุกระดับการศึกษาในมหาวิทยาลัย

2.3 มหาวิทยาลัย ควรสนับสนุนให้มีการจัดตั้งชมรมกีฬาเพื่อมวลชนโดยใช้ระเบียบข้อบังคับเหมือนกับชมรมอื่น ๆ ประกอบด้วย คณะกรรมการชมรมกีฬาเพื่อมวลชน ทำหน้าที่ประสานงานและการจัดดำเนินงานจัดกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพ การออกกำลังกายและการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพแก่นิสิต/นักศึกษา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมทำหน้าที่ให้คำแนะนำด้านต่างๆ ของการดำเนินงานการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยอย่างแท้จริง

2.4 มหาวิทยาลัย ควรจัดทำโครงการกิจกรรมเพื่อเป็นการสนับสนุนส่งเสริมให้นิสิต/นักศึกษาทุกระดับการศึกษาได้มีโอกาสได้ออกกำลังกาย เล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ โดยใช้สถานที่สนามกีฬา อุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ มีการฝึกอบรม สัมมนา ศึกษานผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพของนิสิต/นักศึกษา เพื่อให้ไปเป็นผู้นำด้านการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ

2.5 การประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันประชาสัมพันธ์ โดยผ่านสื่อที่หลากหลายประเภทและวิธีการ หลากรูปแบบ เพื่อให้ นิสิต/นักศึกษา เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา รวมทั้งเป็นการสร้างความคิดและแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องในการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ โดยต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกของนิสิต/นักศึกษาในการดูแลรักษาสุขภาพตนเองด้วยการออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอ

2.6 มหาวิทยาลัยสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยและสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การปฏิบัติการและการควบคุม และแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 รูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยและแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ที่ได้ศึกษาในครั้งนี้ ควรนำไปทดลองใช้ปฏิบัติจริงกับ นิสิต/ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรมต่อไป

3.2 การศึกษาและการนำรูปแบบการบริหารจัดการกีฬาเพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัย ไปใช้ปฏิบัติกับ นิสิต/ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของตนเอง

3.3 ควรศึกษาแนวคิดของ นิสิต/ นักศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมกีฬา เพื่อมวลชนในมหาวิทยาลัยที่เหมาะสม